

CURTEA DE APPEL NORD

Dosarul nr.1a-314/24
1-17107369-03-1a-14082024

Judecătoria Orhei sediul Central
Judecător Iu.Movilă

DECIZIE
În numele Legii
10 decembrie 2025

Colegiul penal al Curții de Appel Nord,
având în componența sa:

Președintele ședinței de judecată

Ion Talpa

Judecători

Ghenadie Liulca, Cristina Prisacari

Grefier

Carolina Bejenari

Cu participarea:

Procurorului

Octavian Bodareu

Avocaților

Pavel Midrigan, Rodica Cojocar

Interpretului

Inna Rotari

a judecat în ședință publică, în ordine de apel, apelul declarat de către procurorul în Procuratura Anticorupție, Bobrov Vladislav împotriva sentinței Judecătoriei Orhei sediul Central din 17.10.2019, prin care:

Liubanschi Sergiu *****, născut la *****,
numărul de idenrificare *****, *decedat* la *****,

a fost achitat de sub învinuirea formulată în comiterea infracțiunilor prevăzute de art.328 alin.(1) și art.332 alin.(1) CP, pe motiv că fapta inculpatului nu întrunește elementele infracțiunii.

Covali Nadejda *****, născută la *****, numărul
de identificare *****, cetățeană a Republicii
Moldova, originară și domiciliată în *****, studii
superioare, căsătorită, anterior nejudecată,

a fost achitată de sub învinuirea formulată în comiterea infracțiunii prevăzute de art.332 alin.(1) CP, pe motiv că, fapta inculpatei nu întrunește elementele infracțiunii.

Prin aceeași sentință, asupra corpurilor delictive (recunoscute și anexate la prezenta cauză penală prin ordonanțele din 03.09.2013, 26.09.2013, 18.11.2013,

12.12.2013, 07.05.2014), instanța a decis: - fotocopia Deciziei Consiliului comunal Ivancea nr. 1.8.5 din 19.02.2008, Registrul bunurilor imobile *****, Copia contractului de vânzare-cumpărare din 03.03.2008, copia autentificată prin ștampila primarului comunei Ivancea a borderoului de calcul al prețului de vânzare-cumpărare pentru terenul cu nr. cadastral ***** și Decizia Consiliului comunal Ivancea nr.1.8.5 din 19.02.2008, - să fie păstrate în continuare la prezenta cauză penală.

Termenul de examinare a cauzei: în instanța de fond 28.04.2017-17.10.2019, în instanța de apel 11.11.2019-12.08.2024 (Curtea de Apel Chișinău) și 12.08.2024-10.12.2025 (Curtea de Apel Bălți/Nord).

După expunerea esenței cauzei de către judecătorul raportor, ținând cont de materialele cauzei, opiniile participanților la proces, pentru expunere asupra apelului înaintat, Colegiul penal, -

C O N S T A T Ă :

Adoptând sentința în cauză prima instanță a reținut, că de către acuzarea de stat Liubanschi Sergiu este învinuit de faptul, că activând în calitate de primar al comunei Ivancea, raionul Orhei, fiind validat în funcție în baza Hotărârii Judecătorei Orhei din 14.06.2007 și potrivit prevederilor art.123 alin.(2) CP fiind persoană publică, a comis infracțiunile de depășire a atribuțiilor de serviciu și fals în acte publice, în următoarele circumstanțe:

Liubanschi Sergiu în calitate de primar al comunei Ivancea, raionul Orhei, potrivit prevederilor pct.29 alin.(1) lit.g) al Legii privind administrația publică locală nr.436-XVI din 28.12.2006, având printre atribuțiile de bază răspunderea de inventarierea și administrarea bunurilor domeniului public și celui privat ale satului (comunei), la 18.02.2008 aflându-se la sediul Primăriei comunei Ivancea, situat în *****, acționând în interes personal și prin intenție directă în scopul micșorării costului terenului amplasat în intravilanul *****, cu numărul cadastral ***** și suprafața de 0,8236 ha, pentru a fi înstrăinat acesta surorii sale, *****, ignorând costul real indicat în dosarul de inventariere tehnică a imobilului nominalizat (743962 lei), a dat indicația inginerului-cadastral din cadrul Primăriei comunei Ivancea de a întocmi Borderoul de calcul al prețului de vânzare-cumpărare a terenului indicat la prețul de doar 16253 lei, după care a semnat Borderoul respectiv pentru a fi atașat la setul de acte necesare pentru înstrăinarea terenului *****.

Tot el, în continuarea intenției sale infracționale, în calitate de primar al comunei Ivancea, raionul Orhei, potrivit prevederilor pct.29 alin.(1) lit.f) și g) al

Legii privind administrația publică locală nr.436-XVI din 28.12.2006, având atribuția de a exercita funcția de ordonator principal de credite al satului (comunei), orașului (municipiului); de a verifica, din oficiu sau la cerere, încasarea și cheltuirea mijloacelor de la bugetul local, de a informa consiliul local despre situația existentă și având în același timp atribuție de a răspunde de inventarierea și administrarea bunurilor domeniului public și celui privat ale satului (comunei), acționând contrar normelor indicate și contrar prevederilor art.10 alin.(1) al Legii cu privire la conflictul de interese nr.16-XVI din 15.02.2008 (în vigoare la momentul acțiunii respective) care prevedea că ”conducătorul organizației publice este obligat să nu admită, cu bună știință, ca persoanele care activează în organizația pe care o conduce să-și îndeplinească atribuțiile de serviciu fiind în situații de conflict de interese”, la 03.03.2008, aflându-se la sediul notarului privat Valentina Levința, situat în orașul Orhei, bulevardul Mihai Eminescu, nr.1/3, depășindu-și în mod vădit limitele drepturilor și atribuțiilor acordate de lege, cunoscând cu certitudine că la ședința Consiliului comunei Ivancea din 19.02.2008 nu a fost discutată și aprobată înstrăinarea în folosul surorii sale ***** a terenului cu numărul cadastral *****, invocând la bază Decizia Consiliului comunei Ivancea cu nr.1.8.5 din 19.02.2008, falsificată de către secretarul Consiliului local comunei Ivancea, Covali Nadejda, în care era indicat precum că ***** i-a fost atribuit spre vânzare terenul cu numărul cadastral 0***** cu suprafața de 0,8236 ha, amplasat în intravilanul *****, acționând în detrimentul instituției pe care o reprezenta, a înstrăinat surorii sale ***** la suma de doar 16253 lei, terenul indicat mai sus, fapt prin care a cauzat urmări grave intereselor publice, manifestate prin subminarea autorității organelor publice, crearea obstacolelor, precum și crearea tulburărilor în activitatea acestora.

De asemenea instanța de fond a reținut, că de către acuzarea de stat, inculpata Covali Nadejda este învinuită de faptul, că activând în calitate de secretar al Consiliului local al comunei Ivancea, raionul Orhei, fiind astfel conform prevederilor art.123 alin.(2) CP persoană publică, a comis infracțiunea de fals în acte publice, în următoarele circumstanțe:

În perioada de timp 19.02.2008-03.03.2008 Covali Nadejda, activând în calitate de secretar al Consiliului local al comunei Ivancea și având la bază relațiile de prietenie și încredere reciprocă cu primarul în exercițiu al comunei Ivancea, raionul Orhei, Liubanski Serghei, ce se stabilise pe parcursul mai multor ani de activitate, cunoscând cu certitudine că la ședința Consiliului comunei Ivancea, raionul Orhei din 19.02.2008, nu a fost discutată și aprobată înstrăinarea în calitate de teren aferent în folosul surorii primarului - ***** a imobilului cu numărul cadastral ***** din*****, ignorând în același timp și costul real al terenului indicat în dosarul de inventariere tehnică a imobilului nominalizat (743962 lei), aflându-se la locul de muncă a semnat Decizia Consiliului comunei Ivancea cu

nr.1.8.5 din 19.02.2008 în care era indicat precum că ***** i-a fost atribuit spre vânzare terenul cu numărul cadastral 0***** cu suprafața de 0,8236 ha, amplasat în intravilanul *****, la un pret de doar 16253 lei.

La 03.03.2008 în baza deciziei false cu nr.1.8.5 din 19.02.2008, Primăria comunei Ivancea, în persoana primarului Liubanschi Serghei a încheiat contractul de vânzare cumpărare a terenului cu numărul cadastral *****, fiind-i înstrăinat terenul menționat surorii primarului - *****.

Judecând prezenta cauză în procedura generală, prin prisma probelor cercetate instanța de fond a conchis de a-i achita pe Liubanschi Sergiu învinuit în comiterea infracțiunilor prevăzute la art.328 alin.(1) și art.332 alin.(1) CP și Covali Nadejda învinuită de comiterea infracțiunii prevăzute la art.332 alin.(1) CP, pe motiv că, fapta inculpatilor nu întrunește elementele infracțiunii.

Asupra corpurilor delictive (recunoscute și anexate la prezenta cauză penală prin ordonanțele din 03.09.2013, 26.09.2013, 18.11.2013, 12.12.2013, 07.05.2014), instanța a decis: - fotocopia Deciziei Consiliului comunal Ivancea nr. 1.8.5 din 19.02.2008, Registrul bunurilor imobile *****, Copia contractului de vânzare-cumpărare din 03.03.2008, copia autenticată prin ștampila primarului comunei Ivancea a borderoului de calcul al prețului de vânzare-cumpărare pentru terenul cu nr. cadastral ***** și Decizia Consiliului comunal Ivancea nr.1.8.5 din 19.02.2008, - să fie păstrate în continuare la prezenta cauză penală.

La 17.10.2019 instanța de judecată a pronunțat sentința în cauză, care la 31.10.2019, adică în termen, a fost atacată cu apel de către procurorul în Procuratura Anticorupție, Bobrov Vladislav, fiind solicitată casarea sentinței, pronunțarea în privința inculpaților Liubanschi Sergiu și Covali Nadejda a unei noi hotărâri, potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care: -Liubanschi Sergiu să fie recunoscut vinovat de comiterea infracțiunilor prevăzute de art.328 alin.(1) și art.332 alin.(1) CP, cu încetarea procesului penal în privința acestuia în legătură cu expirarea termenului de prescripție a tragerii la răspundere penală; - Covali Nadejda să fie recunoscută vinovată de comiterea infracțiunii prevăzute de art.332 alin.(1) CP cu încetarea procesului penal în privința acesteia în legătură cu expirarea termenului de prescripție a tragerii la răspundere penală; - să fie anulat contractului de vânzare-cumpărare din 03.08.2008 încheiat între Primăria Ivancea raionul Orhei și ***** a terenului aferent cu nr. cadastral 64440204.092; - să fie păstrate corpurile delictale la materialele cauzei până la intrarea în vigoare a sentinței.

[illegible]

cadrul Agenției Relații Funcuare și Cadastru *****, ale specialistului din cadrul OT Orhei al Cămarilor de Stat *****.

De asemenea, procurorul în susținerea poziției de acuzare s-a referit la procesele-verbale de confruntare a martorilor ***** și *****, ***** și *****, ***** și *****, ***** și *****, ***** și *****.

Totodată, procurorul în susținerea apelului s-a referit și la probele scrise, cum ar fi procesele-verbale: de ridicare din 22.03.2013; de cercetare la fața locului din 07.06.2013, 19.06.2013, 15.05.2014; de examinare a documentelor din 07.05.2014, de cercetare din 28.09.2016.

Apelantul a menționat, că concluziile instanței de fond în suportul soluției de achitare, sunt eronate și contravin circumstanțelor stabilite în cadrul procesului. Or, analizând depozitiile lui Liubanschi Serghei precum că a acționat conform deciziei adoptate de către Consiliul comunal, neavând nici o atribuție la adoptarea documentului indicat, acestea sunt irelevante, întrucât, conform procesului-verbal de cercetare din 07.05.2014, Sergiu Liubanschi a fost raportor al întrebărilor pct.8, cererea ***** fiind examinată sub nr.1.8.5. Totodată, în cadrul audierii, învinuitul nu a putut indica cu exactitate în care anume documente este fixat statutul suprafeței de 0,82 ha sau mărimea suprafeței aferentă depozitului benzinăriei, precum și dacă s-a ținut cont de aceste acte la momentul aprobării deciziei de vânzare-cumpărare.

Astfel, consideră procurorul, că declarațiile învinuitului Liubanschi Sergiu urmează a fi apreciate critic, întrucât, conform art.29 alin.(1) lit.g) al Legii privind administrația publică locală nr.436-XVI din 28.12.2006, primarul poartă răspunde de inventarierea și administrarea bunurilor domeniului public și celui privat ale satului (comunei).

Prin acțiunile sale, Liubanschi Serghei, activând în calitate de primar al comunei Ivancea, a atentat la relațiile sociale referitoare la buna desfășurare a activității de serviciu a organelor administrației publice locale, astfel fiind întrunit obiectul juridic și latura obiectivă a infracțiunii prevăzute de art.328 CP.

Totodată, consideră procurorul, că se constată întrunirea condiției obligatorii de răspundere penală pentru excesul de putere sau depășirea atribuțiilor de serviciu, care constă în legătura directă între acțiunile făptuitorului, ca persoană publică, competențele ei, date prin lege sau printr-un act subordonat legii și urmările survenite.

Întrucât Liubanschi Sergiu, în calitate de primar și *****, proprietara terenului vizat, sunt rude de gradul I, fiind frați, procurorul susține, că în privința primarului Liubanschi Sergiu urma să aibă loc declinarea competenței în ordinea art.11 al Legii cu privire la conflictul de interese nr.16-XVI din 15.02.2008 (abrogată la 01.08.2016).

De asemenea procurorul invocă, că potrivit prevederilor art.12 al aceleiași Legi, se stabilea expres nulitatea actelor administrative emise/adoptate sau actelor juridice încheiate cu încălcarea dispozițiilor legale privind conflictul de interese.

În ceea ce privește declarațiile Nadejdei Covali, precum că întrebarea privind înstrăinarea în folosul *****, în calitate de teren aferent a terenului cu numărul cadastral *****, cu suprafața de 0,8236 ha, a fost votată pozitiv și unanim de Consiliul comunal Ivancea, analizând declarațiile nr *****, *****, *****, *****, *****, *****, *****, *****, se constată că întrebarea respectivă n-a fost examinată și aprobată de către Consiliul comunal Ivancea în ședința din 19.02.2008. Mai mult, la ședința indicată, a fost pusă în discuție și aprobată înstrăinarea terenului menționat, cu organizarea licitației de către Primăria : - comunei Ivancea.

Respectiv, invocă procurorul, că Covali Nadejda, conform Legii nr.436-XVI din 28.12.2006 privind administrația publică locală, fiind responsabilă de asigurarea bunei funcționări a primăriei și de asigurarea efectuării lucrărilor de secretariat, în mod intenționat a introdus date false în conținutul Deciziei Consiliului comunal Ivancea din 19.02.2008, modificând conținutul actului din interes material sau din alte interese personale, prin ce se întrunește latura obiectivă a infracțiunii prevăzute de art.332 alin.(1) CP, iar în virtutea calității de persoană publică deținută, Covali Nadejda este subiect al acestei infracțiuni.

Menționează procurorul, că conform procesului-verbal de examinare din 07.05.2014, coroborat cu depozițiile învinuitei Covali Nadejda, rezultă că la ședința din 19.02.2008, au fost prezenți 15 consilieri, inclusiv *****, cererea ultimei a fost aprobată unanim de consilierii comunei Ivancea, în număr de 15 persoane.

Astfel, procurorul pretinde, că Decizia Consiliului comunal Ivancea nr.1.8.5 din 19.02.2015 a fost adoptată contrar prevederilor art.21 al Legii privind administrația publică locală nr.436-XVI din 28.12.2006, care stipulează că „consilierul poate fi prezent la ședința consiliului, însă nu participă la adoptarea deciziilor în condițiile existenței unui conflict de interese, atunci când el personal are un interes patrimonial în problema supusă dezbaterii”, alin.(2) al aceluiași articol stipulând că „deciziile adoptate de consiliul local cu încălcarea dispozițiilor alin.(1), pot fi declarate nule, în condițiile legii, de către instanța de contencios administrativ”.

În condițiile descrise, analizând declarațiile martorilor, în coroborare cu probele administrate în cadrul cauzei penale, procurorul-apelant consideră, că vina lui Liubanschi Serghei în comiterea infracțiunilor incriminate de art.328 alin.(1), art.332 alin.(1) CP și a Nadejdei Covali în comiterea infracțiunii incriminate de art.332 alin.(1) CP, fost dovedită integral.

În instanța de apel procurorul în Procuratura de circumscripție Nord, Octavian Bodareu, a susținut apelul declarat și a solicitat admiterea lui, casarea sentinței contestate, pronunțarea unei noi hotărâri potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care Covali Nadejda să fie recunoscută vinovată de comiterea infracțiunii prevăzute de art.332 alin.(1) CP, cu încetarea procesului penal în privința acesteia în legătură cu expirarea termenului de prescripție a tragerii la răspundere penală; iar în privința lui Liubanschi Sergiu să fie încetată cauza penală în legătură cu decesul acestuia.

Reprezentantul inculpatului decedat, Lilia Demianenco și avocatul Rodica Cojocar, au pledat pentru încetarea cauzei penale în privința inculpatului Liubanschi Sergiu.

Avocatul Pavel Midrigan și inculpata Nadejda Covali, au pledat pentru menținerea sentinței fără modificări.

Deliberând asupra motivelor invocate în cererea de apel, verificând legalitatea și temeinicia hotărârii atacate, ascultând participanții procesului, conducându-se de prevederile legii, Colegiul penal rejudecând cauza potrivit ordinii stabilite pentru prima instanță, dispune admiterea apelului cu casarea sentinței de achitare și pronunțarea unei soluții noi.

Respectiva concluzie a Colegiului se va întemeia pe dispozițiile art.414 alin.(1) și (2) CPP, potrivit cărora, instanța de apel, judecând apelul, verifică legalitatea și temeinicia hotărârii atacate în baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor cauzei penale și în baza oricăror probe noi prezentate instanței de apel, verificând declarațiile și probele materiale examinate de prima instanță prin citirea lor în ședința de judecată, cu consemnarea în procesul verbal.

Pentru a se pronunța în sensul celor constatate Colegiul reține, că apelul constituind o continuare a judecării fondului cauzei, prevede posibilitatea unei noi aprecieri a probelor administrate în fața primei instanțe. În cadrul judecării în apel este admisibilă cercetarea suplimentară a probelor administrate de prima instanță (care pot fi, de asemenea, apreciate în mod diferit), precum și administrarea oricăror probe noi, instanța de apel urmând să adopte una din soluțiile pe care le poate pronunța prima instanță, apreciind temeinicia sau netemeinicia învinuirii sau dispunând, după caz, condamnarea, achitarea inculpatului sau încetarea procesului penal.

Totodată, chestiunile de fapt asupra cărora s-a pronunțat ori trebuia să se pronunțe prima instanță și care, prin apel, se transmit instanței de apel sunt următoarele: dacă fapta reținută ori numai imputată a fost săvârșită ori nu; dacă fapta a fost comisă de inculpat și, dacă da, în ce împrejurări a fost comisă; dacă există circumstanțe atenuante și agravante; dacă probele corect au fost apreciate;

dacă toate în ansamblu au fost apreciate de prima instanță prin prisma cumulului de probe anexate la dosar, în conformitate cu prevederile art.101 CPP.

În ce privește chestiunile de drept pe care le poate soluționa instanța de apel, acestea sunt: dacă fapta întrunește elementele infracțiunii; dacă infracțiunea a fost corect calificată; dacă pedeapsa a fost individualizată și aplicată just; dacă normele de drept procesual, penal, contravențional ori civil au fost corect aplicate. În cazul în care se constată încălcări ale prevederilor legale referitoare la chestiunile menționate, hotărârea instanței de fond urmează a fi desființată, cu rejudecarea cauzei.

De rând cu aceasta, Colegiul reține dispozițiile art.415 alin.(2¹) CPP, potrivit căroră, judecând apelul declarat împotriva sentinței de achitare, instanța de apel nu este în drept să pronunțe o sentință de condamnare fără audierea învinutului prezent, precum și a martorilor acuzării solicitați de părți, urmând ca martorii acuzării să fie audiați din nou, în cazul în care declarațiile lor constituie o mărturie acuzatorie, susceptibilă să întemeieze într-un mod substanțial condamnarea inculpatului.

Ținând cont de prevederile precitate, Colegiul penal a admis demersul părților și a audiat în instanța de apel, martorii și inculpata, cercetând și baza probantă scrisă.

Astfel, fiind audiată în instanța de apel, **martorul *******, a relatat că susține declarațiile date în instanța de fond, indicând că este specialist din cadrul Oficiului teritorial Orhei a Cancelarii de stat și organizația lor verifică legalitatea actelor emise de autoritățile publice legale. Pe inculpați îi cunoaște în legătură cu exercitarea atribuțiilor de serviciu. Cu aceștia nu se află în relații de rudenie. În luna mai 2009 a revenit din concediu de îngrijire a copilului, în calitate de specialist principal și se ocupa de decizia privind atribuirea caselor pentru tinerii specialiști. De la momentul de când activează, lor li se prezintă copiile actelor administrative emise de administrațiile publice locale, care sunt păstrate în mape. Actele de la fosta direcție Control administrativ nu le-au fost transmise organizației Oficiul teritorial Orhei al Cancelariei de stat. Nu a fost preluat de oficiu nici un document, deci nici nu are de unde fi această decizie. Când a fost audiată ca specialist la CNA le-a explicat procedura. Din practică, toate autoritățile din r. Orhei practicau să nu formeze bunul și să nu înregistreze bunul. Nu cunoaște ce este scris în decizie. Din momentul revenirii la serviciu nu s-a contestat decizia și nici nu a fost nici o plângere și nici o petiție, deoarece acestea se înregistrau. În anexa Legii 1008 este stabilit prețul terenurilor, ulterior fiind adoptate modificări. Întocmirea borderoului de calcul ține de inginerul cadastral. Conform prevederilor art.29 primarul este obligat să execute decizia consiliului local. Este o tabelă și dacă nu este drum de acces, dacă nu este electricitate. În cazul dat suprafața stabilește cu bonitatea, coeficient, cu tariful- care în 2008 a fost 15 000. *Consideră*

că în cazul dat nu este corect calculat. Un preț real al acestui teren este sute de mii, ar depăși suma de 16 000 lei. Responsabil de calcul este specialist în reglementarea regimului funciar, așa era și în anul 2008. În cazul în care Oficiul teritorial constată că prețul este diminuat întocmesc notificare în adresa organului emitent, ultimii fiind obligați să modifice sau să anuleze decizia, iar în caz că nu se conformează se adresează în instanța de judecată.

Suplimentar în instanța de apel a relatat, că prețul terenului se stabilește conform H.G. nr.561 și nr.562 din anii 1995 și respectiv 1996, anexă model-borderou de calcul. A mai notat că decizia în cauză a fost obiect de verificare la Cancelaria de Stat.

Declarații a dat și **martorul *******, care a susținut declarațiile date instanței de fond, potrivit cărora, el a activat în calitate de inspector principat în cadrul Agenției relații funciare și cadastru. Referitor la înstrăinarea terenului de 0,86 ha de către consiliul com. Ivancea, terenul aferent Primăriei com. Ivancea, a fost invitat ca specialist de către procuratura anticorupție pentru a investiga de ce a fost așa de mic calculat prețul la vânzarea-cumpărarea acestui teren. Referitor la cum s-a vândut terenul nu cunoaște nimic. Comunică că prețul se calculează conform Legii 308, unde este stipulat tariful pentru vânzare. *Conform formulei respective, atunci s-a calculat în jur de 700 000 lei. Tariful era 9000 cu 65 bonitatea pe republică, conform coeficienților la anexa 1-2, s-a primit prețul de vânzare-cumpărare.*

Susține, că dacă la momentul calculării prețului Consiliul avea careva neclarități urmau să se adresează la Consiliul Raional, la specialistul funciar pentru a se consulta referitor la calcularea prețului. La momentul vânzării-cumpărării nu era în vigoare așa metodologie de consultarea la stabilirea prețului. După modificările din 2011-2012 deja s-au introdus consultările cu instituțiile de urbanism pentru stabilirea prețului. Din câte își amintește, era o schemă care era menționat ca o curte auxiliară "hos dvor" - o copie la un plan.

A mai indicat, că Consiliul local nu poate stabili o altă formulă la calcularea prețului și din câte-și amintește nu era nici un raport că aceste teren ar fi îmbibat cu petrol, și chiar dacă exista așa raport, atunci nu are nici o diferență la preț. Doar în urma unei investigații că terenul este îmbibat cu produse petroliere se putea de calculat bonitate pentru acest teren și atunci prețul putea fi mai mic. În cadrul examinării dosarului penal, a fost la fața locului și a văzut ce reprezintă acest hectar de pământ. Nu a ridicat careva mostre și nu a fost înaintată așa propunere. Dacă proprietarul terenului comandă efectuarea investigațiilor, aceasta se face și acum. Inginerul cadastral se ocupă de toate întrebările referitor la borderoul de calcul, el verifică, măsoară, pregătește toate actele pentru vânzare—cumpărarea terenurilor și le prezintă la ședința consiliul, care adoptă o decizie, deja la discreția acestora de a admite sau a respinge. Deciziile consiliul se verifică de cancelaria de

stat, nu poate spune dacă decizia a fost contestată. Nu-și amintește decizia și dacă a văzut-o. La urmărirea penală au încercat să înțeleagă cum s-a ajuns la suma indicată în decizia consiliului. El ca specialist nu s-a ocupat cu calcularea prețurilor, este specialist în cadrul agenției care se ocupă de calcularea borderoului. Era la discreția consiliului deoarece stabilirea suprafețelor pentru procesul tehnologic a apărut în 2011-2013. Toate construcțiile liniare țevi, butoaie (cisternă) nu se înregistrează, sunt ceva auxiliare. Nu poate spune dacă aceste butoaie sunt parte componentă a acestui teren însă acestea nu se înregistrează. Borderoul de calcul se întocmește de inginerul cadastral nicidecum de primar sau secretarul consiliului.

Suplimentar în instanța de apel a relatat că nu-și amintește de cine a fost calculată suma de 700000 lei.

Fiind audiată în instanța de apel, **inculpata Covali Nadejda *******, vina în comiterea infracțiunii imputate nu o recunoaște, și a declarat că, terenul în litigiu este teren aferent depozitului de păstrare a produselor petroliere, nefiind înregistrat la cadastru. Pe terenul în cauză sunt amplasate construcții auxiliare care îs înregistrate în drept de proprietate după *****. Indică, că vânzarea-cumpărarea terenului în cauză a fost obiect de examinare în cadrul ședinței consiliului fiind emisă decizie în acest sens. Borderoul de calcul al prețului a fost executat de inginerul cadastral, fiind semnat de către primar și inginerul cadastral. Prețul a fost indicat de 16253 lei. Ulterior a fost perfectat contractul de vânzare-cumpărare a terenului vizat și a fost înregistrat la Oficiul cadastral.

De asemenea, părțile în proces au solicitat verificarea bazei probante scrise, respectiv, în ședința de judecată a instanței de apel au fost cercetate suplimentar: proces-verbal de ridicare din 22.03.2013 prin care au fost ridicate documentele importante pentru prezentul proces penal, din cauza penală nr. 2009036701 (f.d.8-23, vol.I); copia deciziei primăriei comunei Ivancea nr. 11 din 19.11.1998 (f.d.33, vol.I); copii documentație pentru construcția casei de locuit data înregistrării 11.01.1993 (f.d.34-42, vol.I); procesul-verbal de cercetare la fața locului din 07.06.2013, prin care a fost cercetat copiile dosarului tehnic al terenului cadastral nr. ***** , în care se indică suprafața terenului respectiv și costul acestuia în sumă de 743 962 lei (f.d.83-100, vol.I); procesul-verbal de cercetare la fața locului din 19.06.2013, prin care au fost cercetate copiile dosarului de inventariere al terenului cadastral nr.***** , în care se indică suprafața terenului respectiv și costul acestuia în sumă de 743 962 lei (f.d.106-116, vol.I); procesul-verbal de examinare a documentelor din 07.05.2014, prin care a fost cercetat procesul-verbal nr. 1 din 19.02.2008, (f.d.121, vol.I); procesul-verbal de cercetare la fața locului din 15.05.2014, potrivit căruia, cu participarea specialistului, a fost cercetat imobilul cu nr. cadastral ***** , în scopul determinării corectitudinii reflectării situației în planul geometric al terenului respectiv cu starea de facto a terenului la momentul

cercetării (f.d.129-134, vol.I); procesul-verbal de cercetare din 28.09.2016, (f.d.158-161, vol.I); procesul-verbal de confruntare dintre martorul ***** și martorul ***** din 12.11.2015 (f.d.207-208, vol.I); procesul-verbal de confruntare dintre martorul ***** și martorul ***** din 12.11.2015 (f.d.213-215, vol.I); procesul-verbal de confruntare dintre martorul ***** și martorul ***** din 12.11.2015 (f.d.220-221, vol.I); procesul-verbal de confruntare dintre martorul ***** și martorul ***** din 12.11.2015 (f.d.225, vol.I); procesul-verbal de confruntare dintre martorul ***** și martorul ***** din 29.01.2016 (f.d.228, vol.I); informația de la Î.S. „CADASTRU”, (f.d.4-53, vol.II); informația de la Bursa Imobiliară nr. 87/02 din 11.04.2016 (f.d.57, vol.II); informație de la Primăria comunei Ivancea nr. 1/23-76 din 18.05.2016 (f.d.97-100, vol.II); copia deciziei nr. 4/8 din 17.08.2016 (f.d.149, vol.II); declarațiile martorului ***** date în instanța de fond la data de 01.11.2017 (f.d.21, vol.III); declarațiile martorului ***** date în instanța de fond la data de 01.11.2017 (f.d.22, vol.III); declarațiile martorului ***** date în instanța de fond la data de 01.11.2017 (f.d.23, vol.III); declarațiile martorului ***** date în instanța de fond la data de 24.01.2018 (f.d.27, vol.III); declarațiile martorului ***** date în instanța de fond la data de 24.01.2018 (f.d.28, vol.III); declarațiile martorului ***** date în instanța de fond la data de 24.01.2018 (f.d.29, vol.III); declarațiile martorului ***** date în instanța de fond la data de 24.01.2019 (f.d.53-54, vol.III); declarațiile martorului ***** date în instanța de fond la data de 29.01.2019 (f.d.57-58, vol.III); declarațiile martorului ***** date în instanța de fond la data de 03.04.2019 (f.d.69, vol.III); declarațiile martorului ***** date în instanța de fond la data de 10.04.2019 (f.d.73-74, vol.III); declarațiile martorului ***** date în instanța de fond la data de 10.04.2019 (f.d.75, vol.III); declarațiile martorului ***** date în instanța de fond la data de 16.04.2019 (f.d.78, vol.III); declarațiile martorului ***** date în instanța de fond la data de 16.04.2019 (f.d.79, vol.III); declarațiile martorului ***** date în instanța de fond la data de 05.06.2019 (f.d.86-88, vol.III).

Potrivit prevederilor art.413 alin.(3) și art.414 alin.(6) CPP, instanța de apel urmează să verifice legalitatea hotărârii atacate sub aspectele relatate în cererea de apel, adică prin prisma probelor prezentate și cercetate să rețină dacă și-au găsit sau nu confirmare temeiurile invocate de către apelant. Respectiv, la emiterea soluției Colegiul penal urmează să se bazeze pe probele administrate de către instanța de fond, cercetate suplimentar în instanța de apel.

Potrivit art.100 alin.(4) CPP, toate probele administrate în cauza penală vor fi verificate sub toate aspectele, complet și obiectiv. Verificarea probelor constă în analiza probelor administrate, coroborarea lor cu alte probe, administrarea de noi probe și verificarea sursei din care provin probele, în conformitate cu prevederile prezentului cod, prin procedee probatorii respective.

Potrivit art.101 alin.(1,2) CPP, fiecare probă urmează să fie apreciată din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității ei, iar toate probele în ansamblu – din punct de vedere al coroborării lor. Reprezentantul organului de urmărire penală sau judecătorul apreciază probele conform propriei convingeri, formate în urma examinării lor în ansamblu, sub toate aspectele și în mod obiectiv, călăuzindu-se de lege.

Colegiul penal opinează, că instanța de fond s-a axat în soluția luată, exclusiv pe declarațiile date în instanța de fond de către martorii: ***** (care activa în calitate de consilier în acea perioadă), ***** (care activa în calitate de consilier în acea perioadă), ***** (care activa în calitate de consilier în acea perioadă, iar ședința consiliului local din 19.02.2008 a fost prezidată de către acesta în calitate de președinte a ședinței), ***** (care activa în calitate de consilier în acea perioadă), ***** (care activa în calitate de consilier în acea perioadă), ***** (care activa în calitate de consilier în acea perioadă), ***** (care activa în calitate de consilier în acea perioadă), ***** (care activa în calitate de consilier în acea perioadă), ***** (care activa în calitate de consilier în acea perioadă), ***** (care activa în calitate de consilier în acea perioadă), ***** (care activa în calitate de viceprimar în acea perioadă), ***** (care activa în calitate de consilier în acea perioadă), care deja în instanță, *au confirmat că chestiunea privind înstrăinarea terenului aferent benzinăriei a fost discutată la ședința Consiliului și a fost adoptată decizia privind vânzarea acestuia*, selectând doar circumstanțele ce prevalează poziția părții apărării asupra poziției acuzării, nefiind luate în considerație totalitatea probelor, acumulate pe parcursul procesului, nefiind efectuată coroborarea declarațiilor martorilor cu probele scrise, neținându-se cont de declarațiile acestora date la urmărirea penală, declarații care coroborează cu probele scrise din materialele cauzei.

Astfel, ținându-se cont de faptul, că martorii nominalizați supra și-au modificat declarațiile în instanța de fond, acuzarea a făcut referire la declarațiile acestora date în cadrul confruntărilor la urmărirea penală, cât și în instanța de fond fără a solicita reaudierea acestora în instanța de apel.

Colegiul penal reiterează că, atunci când adoptă o hotărâre de condamnare după ce casează o hotărâre de achitare, este inadmisibil de a inversa aprecierea probelor testimoniale date de instanța ierarhic inferioară fără audierea nemijlocită a persoanei. Art.371 CPP prevede excepții de la această regulă, care nu par să fie contrare jurisprudenței CtEDO. Art.371 alin.(1) pct.1) CPP permite de a da citire declarațiilor martorului depuse în cursul urmăririi penale, la cererea părților, în cazurile, când există contradicții esențiale între declarațiile depuse în ședința de judecată și cele depuse în cursul urmăririi penale.

Ținându-se cont de faptul, că există contradicții esențiale între declarațiile martorilor nominalizați depuse în ședința de judecată și cele depuse în cursul

urmăririi penale, acuzarea făcând referire la acestea, iar declarațiile date în cadrul urmăririi penale coroborează perfect cu probele scrise admistrate în acest sens, Colegiul penal va pune la baza hotărârii sale declarațiile date în cadrul urmăririi penale de următorii martori.

Astfel, potrivit procesului-verbal de confruntare a martorilor ***** și ***** , ***** a declarat că, la ședința Consiliului com. Ivancea din 19.02.2008, unde a fost prezent, s-a discutat întrebarea privind înstrăinarea în folosul lui ***** , a terenului indicat, dar nu a putut indica cu exactitate dacă anume în calitate de teren aferent. Nu a putut spune cu certitudine ce anume s-a discutat atunci la concret, ce suprafață s-a expus la vânzare, toate 82 ari sau doar o parte. Din câte ține minte, înainte de începerea ședinței, din discuțiile cu ***** , aceasta i-a comunicat că prețul terenului constituie aproximativ 18000- 20000 lei. Nu ține minte detalii, probabil că nu a înțeles corect sensul întrebării care a fost pusă în discuție, *de aceea nu poate confirma cu exactitate dacă la ședința indicată, de către Consiliul com. Ivancea a fost aprobată înstrăinarea terenului aferent benzinăriei cu numărul cadastral ***** și suprafața 0,8236 ha, în beneficiul lui ***** (f.d.228 Vol.I).*

De asemenea, potrivit procesului-verbal de confruntare a martorilor ***** și ***** , se reține că ***** nu-și amintește cu precizie dacă la ședința Consiliului com. Ivancea din 19.02.2008, unde a fost prezent, a fost discutată întrebarea privind vânzarea terenului aferent benzinăriei cu numărul cadastral ***** cu suprafața de 0,8236 ha, în beneficiul lui ***** , la prețul de 16253 lei. Posibil că, la ședința indicată, de către Consiliul com. Ivancea a fost aprobată doar înstrăinarea terenului cu numărul cadastral ***** , cu organizarea ulterioară, de către Primăria com. Ivancea, a licitației publice, dat fiind suprafața mare a terenului. *Totodată, la ședința din 19.02.2008, de către Consiliul com. Ivancea n-a fost discutat și aprobat prețul de vânzare-cumpărare al terenului în beneficiul lui ***** contra sumei de 16253 lei.* Martorul a comunicat că, în cazul punerii în discuție a înstrăinării terenului anume lui ***** cu suprafața de 0,8236 ha, la prețul de 16253 lei, în calitate de teren aferent depozitului cu suprafața de 29,8 m2, întrebarea dată nu ar fi fost aprobată de către Consiliul com. Ivancea, *întrucât suprafața atribuită ca teren aferent, este excesiv de mare, iar prețul este diminuat. Personal, în privința întrebării date, nu era să voteze „pro”, în vederea înstrăinării terenului cu numărul cadastral ***** , la prețul de 16253 lei, iar terenul respectiv urma să fie înstrăinat în cadrul licitației (f.d.207, 208 Vol. I).*

În acest context, se reține și procesul-verbal de confruntare a martorilor ***** și ***** , potrivit căruia ***** a relatat că la ședința Consiliului com. Ivancea din 19.02.2008, unde a fost prezentă, a fost discutată întrebarea privind vânzarea terenului aferent benzinăriei cu numărul cadastral ***** , terenul extravilan, cu suprafața de 0,8236 ha. *În cadrul ședinței, de către Consiliu a fost aprobată înstrăinarea terenului, iar ulterior, de către Primăria com. Ivancea,*

*urma să fie desfășurată licitația de vânzare-cumpărare. ***** a indicat că nu ține minte detalii și nu poate indica cu exactitate dacă a fost discutată înstrăinarea, în beneficiul lui ***** , a terenului cu suprafața de 0,8236 ha, anume, în calitate de teren aferent. Martorul a confirmat că înstrăinarea terenului respectiv, la valoarea de 16253 lei, nu avea să fie aprobată de către Consiliul com. Ivancea, în condițiile în care prețul normativ al terenului constituie 743985,55 lei, fapt care n-a fost menționat în cadrul ședinței (f.d.213-215, Vol.I).*

*În cadrul confruntării, martorul ***** a comunicat că, la ședința Consiliului com. Ivancea din 19.02.2008, unde a fost prezent, a fost discutată întrebarea privind vânzarea terenului aferent benzinăriei cu numărul cadastral ***** cu suprafața de 0,8236 ha. Martorul a concretizat, că la ședința indicată, de către Consiliul com. Ivancea a fost aprobată doar înstrăinarea terenului cu numărul cadastral ***** , cu organizarea ulterioară, de către Primăria com. Ivancea, a licitației publice. La ședința din 19.02.2008, de către Consiliul com. Ivancea n-a fost aprobat prețul de vânzare-cumpărare al terenului în beneficiul lui ***** contra sumei de 16253 lei. Martorul a indicat că nu ține minte dacă în cadrul ședinței a fost specificat faptul înstrăinării, în beneficiul lui ***** , a terenului cu suprafața de 0,8236 ha, anume, în calitate de teren aferent. Martorul ***** a mai specificat că în cadrul ședinței, n-a fost menționat prețul normativ al terenului în mărime de 743985,55 lei și că personal, nu avea să voteze „pro”, în vederea înstrăinării terenului cu numărul cadastral ***** , la prețul de 16253 lei, terenul respectiv urmând a fi înstrăinat în cadrul licitației Consiliului com. Ivancea. (f.d.213-215, Vol. I).*

*Se reține și procesul-verbal de confruntare a martorilor ***** și ***** , potrivit căruia ***** a indicat că nu ține minte dacă la ședința Consiliului com. Ivancea din 19.02.2008, unde a fost prezent, a fost discutată întrebarea privind vânzarea terenului aferent benzinăriei cu numărul cadastral ***** cu suprafața de 0,8236 ha în beneficiul lui ***** la prețul de 16253 lei. Martorul a comunicat că, în cazul punerii în discuție a înstrăinării în folosul lui ***** , a terenului cu numărul cadastral ***** și suprafața de 0,8236 ha, la prețul de 16253 lei, în calitate de teren aferent depozitului cu suprafața de 29,8 m2, întrebarea dată nu era să fie aprobată de către acesta, întrucât suprafața atribuită ca teren aferent este excesiv de mare, iar prețul este diminuat. Personal, în privința întrebării date, nu era să voteze „pro” în vederea înstrăinării terenului cu numărul cadastral ***** , la prețul de 16253 lei, terenul respectiv urma să fie înstrăinat în cadrul licitației. Martorul consideră că, prin înstrăinarea terenului dat, la prețul de 16253 lei, au fost prejudiciate drepturile altor persoane, potențiali doritori de a procura terenul dat în cadrul unei eventuale licitații. (f.d.220-221, Vol.I).*

*Relevant este și procesul-verbal de confruntare a martorilor ***** și ***** , potrivit căruia ***** a indicat că nu ține minte dacă la ședința Consiliului com.*

Ivancea din 19.02.2008, a fost discutată întrebarea privind vânzarea terenului aferent benzinăriei cu numărul cadastral ***** cu suprafața de 0,8236 ha. *În cazul punerii în discuție a înstrăinării terenului indicat, în calitate de teren aferent, a depozitului cu suprafața de 29,8 m², la prețul de 16 253 lei, întrebarea dată nu era să fie aprobată de către Consiliul com. Ivancea, întrucât, suprafața atribuită este excesiv de mare, iar prețul este diminuat, terenul respectiv urma să fie înstrăinat în cadrul licitației (f.d.225 Vol. I).*

Astfel, declarațiile date în cadrul urmăririi penale de către martorii nominalizați coroborează perfect cu declarațiile martorilor audiați, inclusiv în instanța de apel și anume, *martorul ******, care a relatat, că este specialist din cadrul Oficiului teritorial Orhei a Cancelarii de stat și organizația lor verifică legalitatea actelor emise de autoritățile publice legale. Consideră că în cazul dat nu este corect calculat. Un preț real al acestui teren este sute de mii, ar depăși suma de 16000 lei. Responsabil de calcul este specialist în reglementarea regimului funciar, așa era și în anul 2008.

Precum și a *martorului ******, care a indicat că referitor la înstrăinarea terenului de 0,86 ha de către consiliul com. Ivancea, terenul aferent Primăriei com. Ivancea, a fost invitat ca specialist de către procuratura anticorupție pentru a investiga de ce a fost așa de mic calculat prețul la vânzarea-cumpărarea acestui teren. A comunicat că prețul se calculează conform Legii 308, unde este stipulat tariful pentru vânzare. Conform formulei respective, atunci s-a calculat în jur de 700 000 lei. Tariful era 9000 cu 65 bonitatea pe republică, conform coeficienților la anexa 1-2, s-a primit prețul de vânzare-cumpărare.

Colegiul penal notează, că în coroborare cu probele testimoniale vin și probele scrise și anume, procesul-verbal de cercetare la fața locului din 07.06.2013, prin care au fost cercetați copiii dosarului tehnic al terenului cadastral nr. ***** , în care se indică suprafața terenului respectiv și costul acestuia în sumă de 743962 lei (f.d.83, Vol. I), precum și procesul-verbal de cercetare la fața locului din 15.05.2014, potrivit căruia, cu participarea specialistului, a fost cercetat imobilul cu nr. cadastral ***** , în scopul determinării corectitudinii reflectării situației în planul geometric al terenului respectiv cu starea de facto a terenului la momentul cercetării.

Util cazului este și procesul-verbal de cercetare din 28.09.2016, conform căruia a fost cercetată copia Deciziei 2.2 din 01.08.2007 "Cu privire la formarea comisiilor consultative de specialitate", copia extrasului din „registru de propuneri, sesizări, cereri și reclamații ale cetățenilor din cadrul Primăriei com. Ivancea, r-nul Orhei”, Registru de evidență a dispozițiilor primarului, deciziilor Consiliului comunei Ivancea pentru anii 2006-2008 și cererea întocmită pe numele lui *****.

Colegiul penal rezumă, că concluziile instanței de fond în suportul soluției de achitare, sunt eronate și contravin circumstanțelor stabilite în cadrul procesului. Or, analizând depozițiile lui Liubanschi Serghei precum că a acționat conform deciziei adoptate de către Consiliul comunal, neavând nici o atribuție la adoptarea documentului indicat, Colegiul le cataloghează ca declarative, întrucât, conform procesului-verbal de cercetare din 07.05.2014, Sergiu Liubanschi a fost raportor al întrebărilor pct.8, cererea ***** fiind examinată sub nr.1.8.5. Totodată, în cadrul audierii, învinuitul nu a putut indica cu exactitate în care anume documente este fixat statutul suprafeței de 0,82 ha sau mărimea suprafeței aferentă depozitului benzinăriei, precum și dacă s-a ținut cont de aceste acte la momentul aprobării deciziei de vânzare-cumpărare.

În acest context, Colegiul penal reține și faptul, că conform art.29 alin.(1) lit.g) al Legii privind administrația publică locală nr.436-XVI din 28.12.2006, primarul poartă răspunde de inventarierea și administrarea bunurilor domeniului public și celui privat ale satului (comunei).

La caz, prin acțiunile sale, Liubanschi Serghei, activând în calitate de primar al comunei Ivancea, a atentat la relațiile sociale referitoare la buna desfășurare a activității de serviciu a organelor administrației publice locale, astfel fiind întrunit obiectul juridic și latura obiectivă a infracțiunii prevăzute de art.328 CP.

Totodată, Colegiul penal reține întrunirea condiției obligatorii de răspundere penală pentru depășirea atribuțiilor de serviciu, care constă în legătura directă între acțiunile făptuitorului, ca persoană publică, competențele ei, date prin lege, printr-un act subordonat legii și urmările survenite.

E de menționat și faptul, că Liubanschi Sergiu, în calitate de primar si ***** , proprietara terenului vizat, erau rude de gradul I, fiind frați, deci, în privința primarului Liubanschi Sergiu urma să aibă loc declinarea competenței în ordinea art.11 al Legii cu privire la conflictul de interese nr.16-XVI din 15.02.2008 (abrogată la 01.08.2016).

Cât privește, invocarea Nadejdei Covali, precum că înstrăinarea în folosul ***** , în calitate de teren aferent a terenului cu numărul cadastral ***** , cu suprafața de 0,8236 ha, a fost votată pozitiv și unanim de Consiliul comunal Ivancea, este lipsită de suport, or, prin declarațiile date la urmărirea penală de către ***** , ***** , ***** , ***** , se constată că întrebarea respectivă n-a fost examinată și aprobată de către Consiliul comunal Ivancea în ședința din 19.02.2008, de fapt însă, la ședința indicată, a fost pusă în discuție și aprobat, înstrăinarea terenului menționat, cu organizarea licitației de către Primăria comunei Ivancea.

Respectiv, Covali Nadejda, conform Legii nr.436-XVI din 28.12.2006 privind administrația publică locală, fiind responsabilă de asigurarea bunei funcționări a primăriei și de asigurarea efectuării lucrărilor de secretariat, în mod

intenționat a introdus date false în conținutul Deciziei Consiliului comunal Ivancea din 19.02.2008, modificând conținutul actului din alte interese personale, prin ce se întrunește latura obiectivă a infracțiunii prevăzute de art.332 alin.(1) CP, iar în virtutea calității de persoană publică deținută, Covali Nadejda este subiect al acestei infracțiuni.

În același context, Colegiul penal reține, că conform procesului-verbal de examinare din 07.05.2014, coroborat cu depozițiile învinuitei Covali Nadejda, rezultă că la ședința din 19.02.2008, au fost prezenți 15 consilieri, inclusiv *****, cererea ultimei, fiind aprobată unanim de consilierii comunei Ivancea, în număr de 15 persoane.

Astfel, Colegiul penal constată, că Decizia Consiliului comunal Ivancea nr.1.8.5 din 19.02.2015 a fost adoptată contrar prevederilor art.21 al Legii privind administrația publică locală nr.436-XVI din 28.12.2006, care stipulează că „consilierul poate fi prezent la ședința consiliului, însă nu participă la adoptarea deciziilor în condițiile existenței unui conflict de interese, atunci când el personal are un interes patrimonial în problema supusă dezbaterii”, alin.(2) al aceluiași articol stipulând că „deciziile adoptate de consiliul local cu încălcarea dispozițiilor alin.(1), pot fi declarate nule, în condițiile legii, de către instanța de contencios administrativ”.

În condițiile descrise, analizând declarațiile martorilor, în coroborare cu probele scrise, administrate în cadrul cauzei penale, Colegiul penal constată comiterea de către Liubanschi Serghei, a infracțiunilor prevăzute de art.328 alin.(1), art.332 alin.(1) CP, reținând și vinovăția Nadejdei Covali în comiterea infracțiunii incriminate de art.332 alin.(1) CP.

Astfel, Colegiul penal conchide, că probele nominalizate demonstrează vinovăția **inculpatei Covali Nadejda** de comiterea infracțiunii incriminate, coroborând între ele și întemeiat fiind plasate la baza deciziei de condamnare.

Astfel, constatând că cumulul de probe administrate dovedesc incontestabil vinovăția Nadejdei Covali, Colegiul penal *va reține ca constatată fapta comisă de inculpată în următoarele circumstanțe:*

- Covali Nadejda, activând în calitate de secretar al Consiliului local al comunei Ivancea, raionul Orhei, fiind astfel conform prevederilor art.123 alin.(2) CP persoană publică, a comis infracțiunea de fals în acte publice, în următoarele circumstanțe:

În perioada de timp 19.02.2008-03.03.2008 Covali Nadejda, activând în calitate de secretar al Consiliului local al comunei Ivancea și având la bază relațiile de prietenie și încredere reciprocă cu primarul în exercițiu al comunei Ivancea, raionul Orhei, Liubanschi Serghei, ce se stabilise pe parcursul mai multor ani de activitate, cunoscând cu certitudine că la ședința Consiliului comunei Ivancea, raionul Orhei din 19.02.2008, nu a fost discutată și aprobată înstrăinarea în calitate

de teren aferent în folosul surorii primarului - ***** a imobilului cu numărul cadastral ***** din*****, ignorând în același timp și costul real al terenului indicat în dosarul de inventariere tehnică a imobilului nominalizat (743962 lei), aflându-se la locul de muncă a semnat Decizia Consiliului comunei Ivancea cu nr.1.8.5 din 19.02.2008 în care era indicat precum că ***** i-a fost atribuit spre vânzare terenul cu numărul cadastral 0***** cu suprafața de 0,8236 ha, amplasat în intravilanul *****, la un preț de doar 16253 lei.

La 03.03.2008 în baza deciziei false cu nr.1.8.5 din 19.02.2008, Primăria comunei Ivancea, în persoana primarului Liubanschi Serghei a încheiat contractul de vânzare cumpărare a terenului cu numărul cadastral *****, fiind-i înstrăinat terenul menționat surorii primarului - *****.

Astfel, prin acțiunile sale Covali Nadejda fiind persoană publică, din interes personal a falsificat documente oficiale false, adică a comis infracțiunea prevăzută de art.332 alin.(1) CP - fals în acte publice.

Totodată, Colegiul penal, constatând comiterea infracțiunilor prevăzute de art.328 alin.(1) CP și art.332 alin.(1) CP de către **Liubanschi Sergiu**, *va reține ca constatate faptele comise de inculpat în următoarele circumstanțe:*

Liubanschi Sergiu, activând în calitate de primar al comunei Ivancea, raionul Orhei, fiind validat în funcție în baza Hotărârii Judecătoriei Orhei din 14.06.2007 și potrivit prevederilor art.123 alin.(2) CP fiind persoană publică, a comis infracțiunile de depășire a atribuțiilor de serviciu și fals în acte publice, în următoarele circumstanțe:

Liubanschi Sergiu în calitate de primar al comunei Ivancea, raionul Orhei, potrivit prevederilor pct.29 alin.(1) lit.g) al Legii privind administrația publică locală nr.436-XVI din 28.12.2006, având printre atribuțiile de bază răspunderea de inventarierea și administrarea bunurilor domeniului public și celui privat ale satului (comunei), la 18.02.2008 aflându-se la sediul Primăriei comunei Ivancea, situat în *****, acționând în interes personal și prin intenție directă în scopul micșorării costului terenului amplasat în intravilanul *****, cu numărul cadastral ***** și suprafața de 0,8236 ha, pentru a fi înstrăinat acesta surorii sale, *****, ignorând costul real indicat în dosarul de inventariere tehnică a imobilului nominalizat (743962 lei), a dat indicația inginerului-cadastral din cadrul Primăriei comunei Ivancea de a întocmi Borderoul de calcul al prețului de vânzare-cumpărare a terenului indicat la prețul de doar 16253 lei, după care a semnat Borderoul respectiv pentru a fi atașat la setul de acte necesare pentru înstrăinarea terenului *****.

Tot el, în continuarea intenției sale infracționale, în calitate de primar al comunei Ivancea, raionul Orhei, potrivit prevederilor pct.29 alin.(1) lit.f) și g) al Legii privind administrația publică locală nr.436-XVI din 28.12.2006, având atribuția de a exercita funcția de ordonator principal de credite al satului

(comunei), oraşului (municipiului); de a verifica, din oficiu sau la cerere, încasarea şi cheltuirea mijloacelor de la bugetul local, de a informa consiliul local despre situaţia existentă şi având în acelaşi timp atribuţie de a răspunde de inventarierea şi administrarea bunurilor domeniului public şi celui privat ale satului (comunei), acţionând contrar normelor indicate şi contrar prevederilor art.10 alin.(1) al Legii cu privire la conflictul de interese nr.16-XVI din 15.02.2008 (în vigoare la momentul acţiunii respective) care prevedea că ”conducătorul organizaţiei publice este obligat să nu admită, cu bună ştiinţă, ca persoanele care activează în organizaţia pe care o conduce să-şi îndeplinească atribuţiile de serviciu fiind în situaţii de conflict de interese”, la 03.03.2008, aflându-se la sediul notarului privat Valentina Levinţa, situat în oraşul Orhei, bulevardul Mihai Eminescu, nr.1/3, depăşindu-şi în mod vădit limitele drepturilor şi atribuţiilor acordate de lege, cunoscând cu certitudine că la şedinţa Consiliului comunei Ivancea din 19.02.2008 nu a fost discutată şi aprobată înstrăinarea în folosul surorii sale ***** a terenului cu numărul cadastral *****, invocând la bază Decizia Consiliului comunei Ivancea cu nr.1.8.5 din 19.02.2008, falsificată de către secretarul Consiliului local comunei Ivancea, Covali Nadejda, în care era indicat precum că ***** i-a fost atribuit spre vânzare terenul cu numărul cadastral 0***** cu suprafaţa de 0,8236 ha, amplasat în intravilanul *****, acţionând în detrimentul instituţiei pe care o reprezenta, a înstrăinat surorii sale ***** la suma de doar 16253 lei, terenul indicat mai sus, fapt prin care a cauzat daune în proporţii considerabile drepturilor şi intereselor ocrotite de lege ale persoanei juridice.

Acţiunile lui Liubanschi Sergiu se încadrează în baza art.332 alin.(1) şi art.328 alin.(1) CP.

Totuşi, constatând ca fiind demonstrată fapta infracţională comisă de Covali Nadejda, prevăzută de art.332 alin.(1) CP, Colegiul penal constată temei pentru liberarea acesteia de pedeapsa penală, în acest sens menţionând următoarele.

Potrivit art.389 alin.(4) pct.3) CPP, sentinţa de condamnare se adoptă fără stabilirea pedepsei, cu liberarea de răspundere penală în cazurile prevăzute în art.57 şi 58 din Codul penal, cu liberarea de pedeapsă în cazul prevăzut în art.93 din Codul penal sau al expirării termenului de prescripţie.

Potrivit alin.(6) al art.389 CPP, la adoptarea sentinţei de condamnare cu liberarea de pedeapsă sau, după caz, sentinţei de condamnare fără stabilirea pedepsei, instanţa argumentează în baza căror temeieri, prevăzute de Codul penal, adoptă sentinţa dată.

Potrivit art.60 alin.(1) lit.a) CP, persoana se liberează de răspundere penală dacă din ziua săvârşirii infracţiunii au expirat următoarele termene: 2 ani de la săvârşirea unei infracţiuni uşoare.

Având în vedere prevederile legale menţionate, ţinând cont că la caz s-a constatat vinovăţia inculpatei în comiterea infracţiunii prevăzute de art.332 alin.(1)

CP – catalogată, conform art.16 alin.(2) CP, ca fiind ușoară, aceasta fiind săvârșită, în perioada de timp 19.02.2008-03.03.2008 și de la săvârșirea ei au trecut mai mult de 2 ani, Colegiul penal consideră oportun de a o libera, pe Covali Nadejda, de pedeapsă penală ca urmare a expirării termenului de prescripție.

Totodată, constatând ca fiind demonstrate faptele infracționale comise de Liubanschi Sergiu, prevăzute de art.332 alin.(1) CP și art.328 alin.(1) CP și ținându-se cont de faptul, că inculpatul a decedat la *****, Colegiul penal conform art.391 alin.(1) pct.2) CPP, va înceta procesul penal.

Privitor la solicitarea procurorului de anulare a contractului de vânzare-cumpărare din 03.08.2008 încheiat între Primăria Ivancea raionul Orhei și ***** a terenului aferent cu nr. cadastral 64440204.092, Colegiul penal concludă, că aceasta urmează a fi examinată în ordinea civilă, prin prisma înaintării unei acțiuni civile în ordinea stabilită și cu atragerea părților interesate.

În latura corpurilor delict, nefiind stabilite careva inconveniențe, se vor menține dispozițiile sentinței instanței de fond.

În temeiul dispozițiilor art.415 alin.(1) pct.2) CPP, Colegiul penal, -

D E C I D E :

Apelul declarat de către procurorul în Procuratura Anticorupție, Bobrov Vladislav, împotriva sentinței Judecătorei Orhei sediul Central din 17.10.2019, se admite, sentința în cauză se casează în parte, cu rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri potrivit modului stabilit pentru prima instanță, după cum urmează.

Se constată comiterea infracțiunilor prevăzute de art.328 alin.(1) CP și art.332 alin.(1) CP de către Liubanschi Sergiu *****, decedat la *****, cu încetarea procesului conform art.391 alin. (1) pct.2) CPP.

Covali Nadejda *****, se recunoaște vinovată de comiterea infracțiunii prevăzute la art.332 alin.(1) CP și în baza art.389 alin.(4) pct.3) CPP se liberează de pedeapsă penală ca urmare a expirării termenului de prescripție.

În rest, în latura corpurilor delict se mențin dispozițiile sentinței instanței de fond.

Decizia este susceptibilă de a fi pusă în executare din momentul adoptării, însă poate fi atacată cu recurs la Curtea Supremă de Justiție în termen de 2 (două) luni de la data comunicării deciziei integrale.

Decizia integrală adoptată și dispozitivul ei pronunțat public la 10.12.2025.

Președintele ședinței:

Judecător:

Judecător:

Copia corespunde originalului.